

Pankkiregulaatio muutoksessa

Jukka Vesala, apulaisjohtaja

8.3.2010

- **Mitä puutteita finanssikriisi toi esille? Mitä uudistuksia tulossa?**
- **Kohdistuvatko uudistukset oikein? Mitkä ovat Suomen kannalta keskeisiä kysymyksiä?**
- **Uudistusten aikataulu**
- **Säätelyuudistukset finanssialan toimintaedellytysten ja makrovaikutusten kannalta?**

Mitä puutteita finanssikriisi toi esille? Mitä uudistuksia tulossa?

- **Omien varojen riittämätön tappionkattamiskyky**
 - (1) Omien varojen laadun parantaminen

- **Likviditeettiriskit riittämättömän riskienhallinnan ja valvonnan kohteena**
 - (2) Likviditeettiriskin hallintaan myös kvantitatiivisia vaatimuksia

- **Basel II-vaatimuksissa katvealueita ja kannusteita ”sääntely-arbitraasiin”**
 - (3) Kaupankäyntisalkun (ja arvopaperistamisen) pääomavaatimusten kiristäminen

Mitä puutteita finanssikriisi toi esille?

Mitä uudistuksia tulossa? (2)

- **Basel II –vaatimusten myötäsyklisyys, pääomapuskureiden niukkuus, liiallinen velkavivun käyttö**
 - (4) Vähimmäisomavaraisuusasteen (leverage ratio) käyttöönotto
 - (5) Myötäsyklisyyden vähentäminen / pääomapuskureiden kasvattaminen
- **Virheelliset riskinoton kannustimet, riskienhallinnan heikkoudet, sääntelyn katvealueet**
 - (6) Palkitsemisen sääntely, riskienhallinnan korkeammat vaatimukset
 - (Luottoluokittajien, hedge- ja pääomarahastojen sääntely)

Mitä puutteita finanssikriisi toi esille? Mitä uudistuksia tulossa? (3)

- **Vähäinen huomio systeemiriskeille**
 - (7) Vastapuoliriskien rajoittaminen
 - (Lisävaatimuksia systeemisesti merkittäville instituutioille?)
- **Puutteita viranomaisyhteistyössä**
 - (8) Uusi eurooppalainen valvontajärjestelmä

1) Omien varojen laadun parantaminen

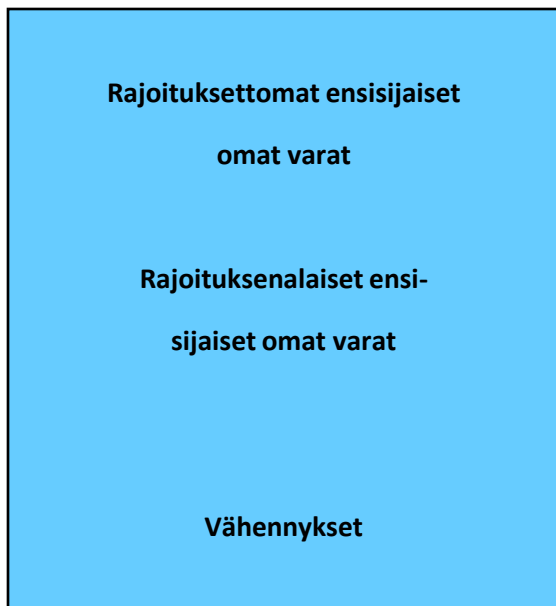

- **Parannetaan ensisijaisten omien varojen laatua ja tappionkattamiskykyä ("going concern vs. gone concern")**
 - Valtaosan Tier 1 omista varoista tulee olla osakepääomaa ja pidätettyjä voittovaroja (= Core Tier 1)
 - Vähimmäisvaatimukset sekä (i) Core Tier 1:lle (ii) Tier 1:lle että (iii) kokonaispääomalle (% suhteessa riskipainotettuihin saamisiin) → Kalibrointi 2010
- **Osa nykyisin hyväksytyistä Tier 1 pääomista Tier 2:een**
 - Mm. innovatiivisia hybridejä ei enää hyväksytä Tier 1:een
- **Rakenteellisia kiristyksiä (kuva)**

Nykyiset omat varat ja rakenteelliset muutokset

Ensisijaiset omat varat (Tier 1)

Toissijaiset omat varat (Tier 2)

~~Muut omat varat (Tier 3)~~

~~Enintään Tier 1~~

~~Enintään 1/2 Tier 1~~

~~Ensi- ja toissijaisista omista varoista tehtävät vähennykset~~

1) Omien varojen laadun parantaminen: Suomen kannalta keskeisiä kysymyksiä

- **Ei-osakeyhtiömuotoisten yhteisöjen (osuuspankit, säästöpankit) pääomainstrumenttien hyväksyminen Core Tier 1:een**
- **Vähemmistöosuuksien hyväksyminen ryhmätason Core Tier 1:een**
- **Vähennysten tekeminen kokonaan Core Tier 1:stä kiristää mm. finanssikonglomeraattien vakavaraisuutta**
- **Keskeisiä kysymyksiä myös joissakin muissa EU maissa**

2) Kvantitatiiviset likviditeettistandardit

■ Liquidity Coverage Ratio (LCR)

- Pankilla oltava riittävästi korkealaatuisia likvidejä varoja kattamaan 30 päivän stressitilanne
- Korkealaatuiset likvidit varat: harkinnassa suppea ja laaja määritelmä
 - Suppea vaihtoehto: käteinen + keskuspankkireservit + valtion liikkeeseen laskemat tai takaamat arvopaperit
 - Laaja vaihtoehto: mukana myös korkean reittauksen jvk:t ja covered bonds

■ Net Stable Funding Ratio (NSFR)

- Pankilla oltava riittävästi keskipitkää ja pitkää ”pysyvää” (stable) rahoitusta selvitäkseen 12 kk:n stressitilanteesta
- Pysyvintä rahoitusta oma pääoma ja yli vuoden pituinen rahoitus

2) Kvantitatiiviset likviditeettistandardit: Suomen kannalta keskeisiä kysymyksiä

■ **Likviditeettipuskureihin hyväksyttävien instrumenttien määrittely**

- Suomalaispankkien nykysalkut eivät luultavasti täyttäisi LCR-standardia, jos käytettäisiin likvidien varojen suppeaa määritelmää
- UK ja USA ajaneet suppeaa, vain valtionpaperit sisältävää listaa. Useimmat muut EU-maat kannattaneet laajempaa listaa

■ **Sivukonttoreiden likviditeettiriskin valvonta EU:ssa**

- Komissio esittämässä likviditeettiriskin valvontavastuun siirtämistä yksinomaan kotivaltion valvontaviranomaisille
- Suomen näkökulmasta ei kannatettavaa

3) Kaupankäyntivaraston vakavaraisuusvaatimuksen kiristäminen

■ Uudistuksen tarkoitus:

- Kasvattaa markkinariskin pääomavaadetta
- Pienentää arbitraasimahdollisuutta kaupankäyntivaraston ja muun rahoitustoiminnan välillä
- Parantaa luottoriskin ja markkinalikviditeettiriskin huomioonottamista kaupankäyntivarastossa

■ Kaupankäyntivarastoa koskevia muutoksia:

- VaR-vaateeseen lisätään stressiskenaario-VaR:iin perustuva lisöpääomavaade
- Maksukyvyttömyysriskin lisäksi luottoluokan siirtymäriskille pääomavaatimus
- Arvopaperistetuissa erissä pääomavaatimuksen perustaksi muun rahoitustoiminnan nykyiset yksinkertaiset riskipainot
- Lisäksi monia muitakin muutoksia

4) Vähimmäisomavaraisuusasteen (leverage ratio) käyttöönotto

- **Yksinkertainen, ei-riskiperusteinen katto velkaantumiselle (taseen + taseen ulkopuolisten erien kasvulle suhteessa omiin varoihin)**
- **Vähimmäisomavaraisuusaste = korkealuokkaiset omat varat / riskipainottamattomat saatavat**
 - Myöskään vakuuksia, takauksia ja netotusta ei huomioida nimittäjässä
- **Omavaraisuusasteen tasoa ja täsmällistä sisältöä ei vielä päätetty**
- **Pilari 1:een vai Pilari 2:een?**

4) Vähimmäisomavaraisuusasteen käyttöönotto: Suomen kannalta keskeisiä kysymyksiä

- **Epäedullinen pankeille, joilla suuri ja vähäriskinen tase (vähittäispankit ja keskusrahallaitoksina toimivat)**
- **Oikea kalibrointi tärkeää: Liian kireä (Pilari 1) omavaraisuusvaatimus vähentää riskiperusteisen pääomasäätelyn merkitystä**
- **Mm. Suomi, Saksa ja Ranska kannattavat vähimmäisomavaraisuusasteen sisällyttämistä Pilari 2 – säätelyyn, Iso-Britannia Pilari 1 -säätelyä**

5) Myötäsyklisyyden vähentäminen: 4 elementtiä

■ Pääomavaatimusten syklisyyden vähentäminen

- Datasta historian ylin tai keskimääräinen PD/LGD

■ Eteenpäin katsovat luottotappiovaraukset

- Odotettuihin tappioihin perustuvan IASB:n mallin tukeminen
- Ohjeistus luottotappiovarauskäytännöistä yli IASB:n

■ Pääomapuskureiden kerryttämiskaavat

- Rajoitteita voittojen ja bonusten jaolle, jos puskurit alle tavoitetason

■ Liiallisen luotonannon kasvun hillintä

- Tavoitepuskurivaatimusten harkinnanvarainen / sääntöihin (makrodataan) perustuva muuttaminen

6) Palkitsemisen ja riskienhallinnan sääntely

■ Palkka- ja palkkiopolitiikan periaatteita

- Sopusoinnussa tehokkaan riskienhallinnan kanssa
- Bonusten maksamiseen pitkä tähtäin (3 vuoden ”aikalukko”) sekä riittävän suuri kiinteän palkan osuus
- Luottolaitoksessa laaditaan palkka- ja palkkiopolitiikka; sen noudattamista valvotaan ja se julkistetaan
- Valvontatoimintojen henkilöstön palkinta riittävää

■ Fivan palkitsemiseen liittyvä kannanotto 17.2.2010; tulossa direktiiviin pankkeja koskevaa sitovaa sääntelyä

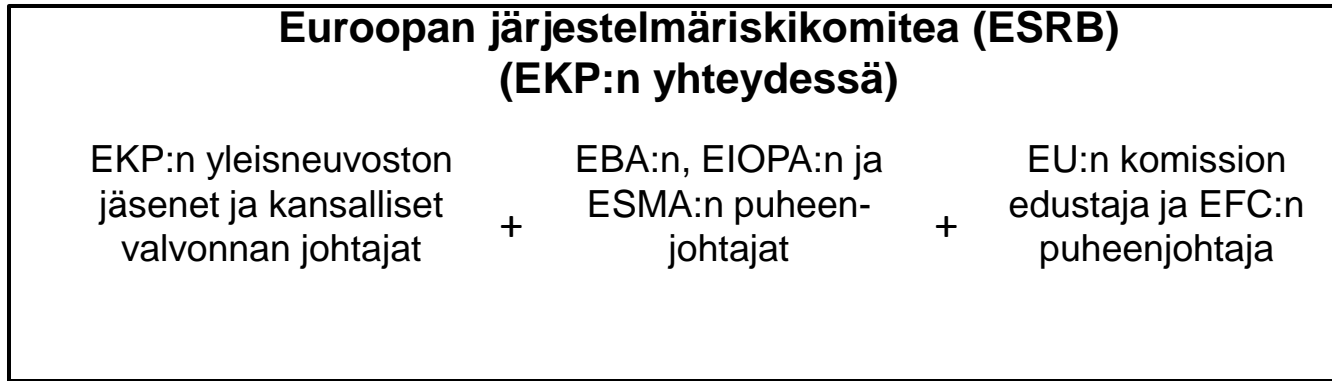
■ Riskienhallinnassa direktiivitason ja CEBS:n sääntelyä

7) Vastapuoliriskin vakavaraisuusvaatimusten kiristäminen

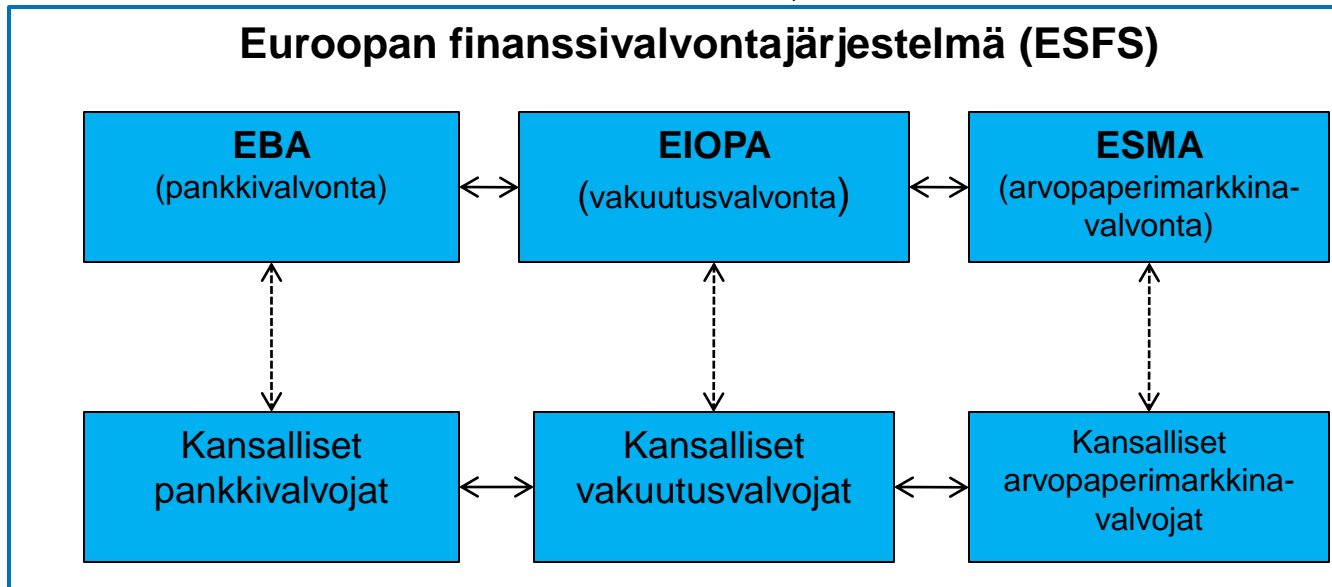
- **Vakavaraisuuslaskennassa huomioitavien vastapuoliriskien kattavuuden parantaminen ja tiukentaminen**
 - Johdannaisten, repo-sopimusten ja arvopapereiden lainaksi antamiseen liittyvien sopimusten vastapuoliriskit
 - Kannustetaan vastapuoliriskin hallinnan parantamiseen
- **Kannustetaan siirtymistä OTC-johdannaisten bilateraaliseen selvityskäytännöstä keskusvastapuolten käyttämiseen**
 - OTC-johdannaisille korkeammat pääomavaatimukset
- **Interbank ja intra-group vastuut asiakasriskisääntelyn piiriin**
 - Suomen kannalta keskeisiä kysymyksiä

8) Viranomaisyhteistyön parantaminen: EU:n uusi valvontajärjestelmä

Tehtävät

- Makrovakauden valvonta
- Riskivaroitukset ja politiikkasuositukset korjaustoimista

Tehtävät

- Sitovat valvonnan standardit
- Valvojien välisten kiistatilanteiden sovittelu
- Kriisinhallinnan koordinointi

Tehtävät

- Päivittäinen valvontatyö
- Cross-border pankkien valvontayhteistyö kollegioissa

Yhteenveto: Suomen kannalta tärkeitä kysymyksiä

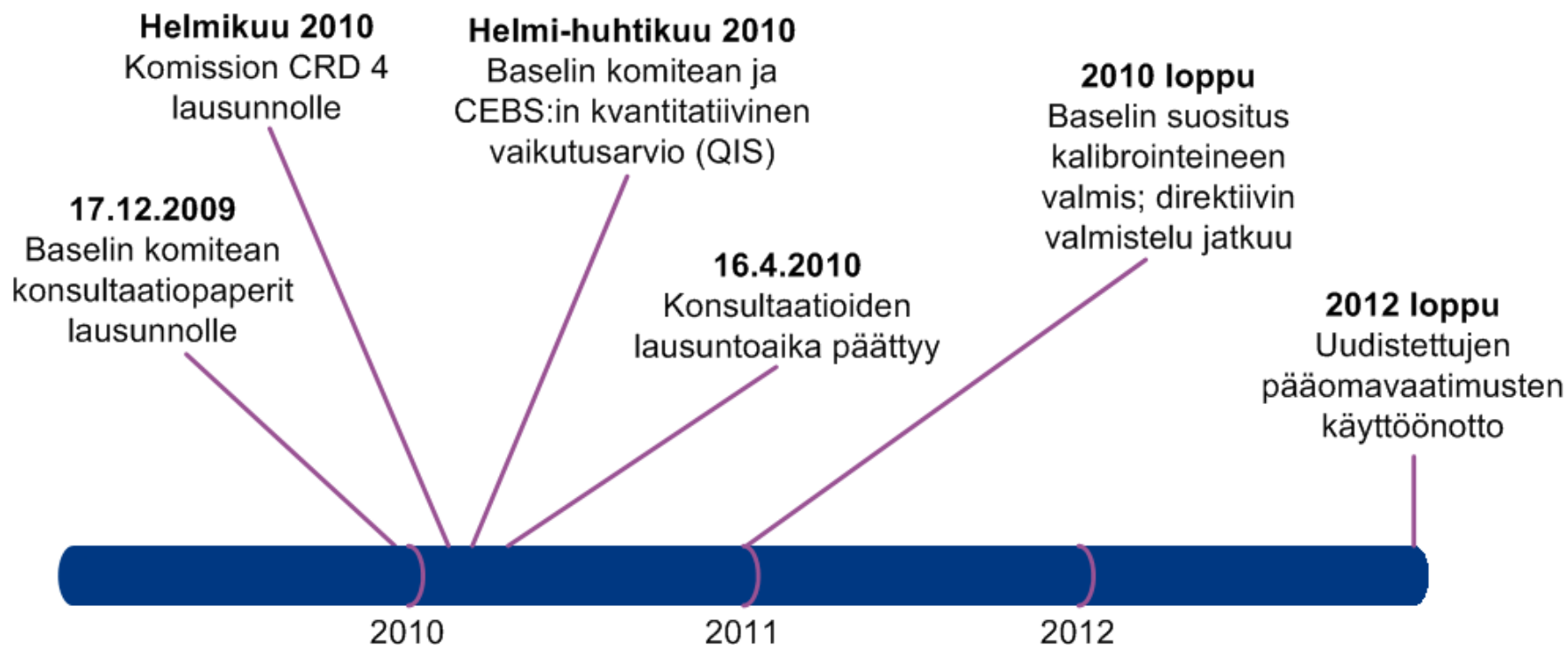
- Omiin varoihin liittyvät erityiskysymykset
- Vähimmäisomavaraisuusasteen (leverage ratio) taso ja asema
- Likvidien varojen määritelmä ja rahoitusrakenteen vaatimukset
- Sivukonttoreiden (likviditeettiriskin) valvonta
- Uusien EU-valvontarakenteiden työn käynnistyminen v. 2011
- **UUDISTUSTEN KALIBROINNILLA KESKEINEN MERKITYS!**

EU:n vakavaraisuusdirektiivin muutosten aikataulu (Baselin komitean uusimmat ehdotukset sisältyvät CRD 4:ään)

Säätelyhanke	Tilanne	Aikataulu	Vaikutukset
Vakavaraisuusdirektiivin (CRD) muuttaminen			
CRD 2: mm. suuret asiakasriskit, omien varojen rakenne, arvopaperistaminen, likviditeettiriskit, valvojakollegiot	Direktiivimuutos hyväksytty.	Voimaan 31.12.2010	Kohdistettuja parannuksia riskienhallintaan ja pääomahallintaan. Valvojakollegiot pakollisiksi (myös. siviiliikkeiden valvojat mukana).
CRD 3: mm. palkitsemisjärjestelmät, kaupankäyntisalkun vakavaraisuusvaatimukset	Euroopan parlamentin käsittelyssä – täysistunnon äänestys kesäkuussa 2010	Voimaan 1.1.2011 ?	Vakavaraisuusvaatimusten kiristyminen (kaupankäyntisalkku), palkitsemisjärjestelmät valvonnan kohteeksi.
CRD 4: mm. varautuminen odotettavissa oleviin luottotappioihin, taseen liikakasvun estäminen, likviditeettiriskin rajoitukset, omien varojen laadun parantaminen, pääomapuskurit, vastapuoliriski, kansallisten optioiden karsiminen.	EU:n komission työpaperi 26.2.2010; lausunnot 16.4.2010 mennessä	Komission direktiiviehdotus syksyllä 2010 ? voimaan viim. 31.12.2012 ?	Vakavaraisuusvaatimusten kiristyminen (omien varojen laatu ja määrä; vastapuoliriskit); oman pääoman puskureiden muodostaminen suhdannevaiheiden yli; likviditeettitaso korottuminen ja rahoitusrakenteen muuttuminen; muutoksia kiinteistövakuudellisten luottojen vakavaraisuuskäsittelyyn.
	Baselin komitean ehdotukset 17.12.2009; lausunnot 16.4.2010 mennessä.	Baselin komitean lopulliset suositukset 31.12.2010 mennessä; voimaan viimeistään 31.12.2012	

Baselin vakavaraisuuskehikon ja EU:n CRD 4 –vaiheen uudistamisen aikataulu

- **Ei saisi rankaista ”hyviä ja vakaita” liiketoimintamalleja (vähittäispainotteisia pankkeja)**
 - ”EU:n äänen” tarvitsee olla voimakas uudistuksissa
- **Oikeasuuntainen, mutta varsin voimakas reagointi finanssikriisin seurauksena**
 - Sääntelyn tiukennusten laajempi arviointi ei saisi jäädä taka-alalle
 - Kaikkien muutosten yhteisvaikutus tulee arvioida. QIS kriittinen!
 - Pääomavaatimusten (pääomapuskureiden) kasvattamisen vaikutusmekanismit reaalityöelämään epäselviä → tutkittava lisää
- **Sääntelyn harmonisointi globaalilla tasolla, erityisesti EU -- USA**
 - Tasapuoliset kilpailuedellytykset eivät saa vaarantua